

Bill Clinton, en un acte d'enguany sobre la necessitat de reduir l'ús del tabac entre els adolescents. El president ha contraatacat criticant els congressistes republicans per estar més pendents de la seva vida sexual que de la gestió del país.

El sexe dels àngels

Els cas de Monica Lewinsky o el d'assetjament sexual a Paula Jones són els afers més coneguts que incriminen Bill Clinton. Però més enllà del sexe, al president dels Estats Units l'han vinculat a molts altres casos 'foscos'.

Els republicans s'han equivocat. Ningú que no fos Hillary Clinton, i encara, no hauria de ficar el nas dins els costums sexuals del president dels Estats Units. Però posats a buscar-li els tres peus al Socks i jugar a endevinar el sexe dels àngels, mira que hi ha hagut temes de conversa i material per omplir diaris, tetúlies de ràdio, i hores de televisió.

Per exemple, a benefici d'inventari, i sense voler, ni de bon tros, ser exhaustiu:

Pinotxo i les mentides piadoses. Clinton no va anar mai a tirar trets a la guerra del Vietnam, al revés del vice-president Al Gore, que s'hi va apuntar de periodista militar. No pas perquè Clinton trobés que aquell conflicte era immoral, o contrari al dret internacional, no. Senzillament, com ell va dir durant molt de temps, perquè "havia tingut sort". La sort li va durar molts anys, fins que es va descobrir el militar que li havia arreglat els papers.

Una cosa similar va passar amb la droga preferida per quaranta milions de nord-americans, la marihuana. Ell mai no n'havia fumada. Fins que van sortir-ne testimonis presencials i el president va haver de fer marxa enrere "En vaig fumar, però no em vaig empassar el fum". La seva frase, repetida i textual ("*I didn't inhale*") ha quedat incorporada com una de les perles de l'anglès modern que es parla al carrer.

Ningú no és perfecte. Fins pocs mesos abans d'arribar a la Casa Blanca, el matrimoni Bill Clinton i Hillary Rodham Clinton, juntament amb una altra amiga, eren propietaris al cinquanta per cent de dues urbanitzacions de l'estat d'Arkansas, Whitewater i Castelgrande. Dues urbanitzacions que mai no van construir res que anés més enllà dels xalets de mostra.

Clinton era llavors el governador de l'estat i Hillary, l'advocada del gabinet jurídic extern que assessorava les urbanitzacions.

Els altres dos socis eren James McDougal, president de la caixa d'estalvis que s'encarregava de finançar les hipoteques, i Suzanne McDougal, responsable de les relacions públiques de l'empresa.

Whitewater i Castelgrande van fer fallida en paral·lel a la pujada dels Clinton. Pel camí van quedar unes famílies sense casa i un descobert de prop de mil milions de pessetes que el govern federal es va gastar quan intentà reflotar el banc.

Els dos McDougal van anar a la presó per desfalcamet i falsat en document mercantil, i els Clinton van arribar a la Casa Blanca.

Entretemps, hem pogut assitir a algunes històries rocambolesques, amb un argument més sòlid que la millor pel·lícula de suspens: El suïcidi de l'advocat personal dels Clinton i cap dels assessors del president, Vincent Foster, el 1994. La desaparició durant dos anys de la documentació reclamada pel jutjat, retrobada el 1995, a l'oficina privada de Hillary Clinton. I la mort a la presó, el 1997, de James McDougal, l'únic soci dels quatre que havia col·laborat amb la justícia de manera voluntària des del primer moment.

Els viatges de Gulliver. Un dels departaments de la Casa Blanca que tradicionalment ha funcionat millor és l'Agència de Viatges. No només ho organitzen bé i no hi perden ni un duro, sinó que n'hi guanyen molts. I, a més a més, allà no hi existeix el que aquí se'n diu menjadora. És a dir que tothom que va als viatges oficials que no sigui membre de l'administració paga bitllet. Aquesta agència havia funcionat perfectament durant molts anys, tant amb presidents demòcrates com amb republicans.

Algú se li va ficar al cap de col·locar al capdavant de l'Agència un cosí de Hillary Clinton, agent de viatges a Little Rock, la persona de confiança que els havia organitzat els desplaçaments durant la campanya electoral. Hi

ARXIU / EFE

Després de compartir negoci, els McDougal van anar a la presó per desfalcamet i els Clinton a la Casa Blanca.

van enviar l'FBI a remenar els calaixos, van dir que hi faltaven diners, i van acomiadar vuit treballadors. L'any 1996, un tribunal federal va absoldre els acusats. Però tant se valia, ells ja feia quatre anys que eren al carrer. Van ser indemnitzats i no se'n va parlar més.

Més històries de l'FBI. George Bush era aquell president republicà que, per desqualificar Bill Clinton durant la campanya del 1992, preguntava a qui se'l volgués escolar: "Vostè li compraria un cotxe de segona mà al Clinton?... Doncs això...". George Bush va ser també aquell president que va fer servir el departament d'estat per buscar taques que esquitxessin el candidat rival. Molt mal fet. Algú va cantar, el van enxampar, Clinton el va acusar d'abús de poder, i Bush va perdre les eleccions.

Tres anys més tard, es va descobrir que l'administració Clinton es valia de l'FBI per aplegar documents comprometedors per a l'oposició. Clinton, de primer, ho va negar tot. Posteriorment van sortir nou fitxes de l'FBI dins la Casa Blanca, després trenta-cinc, i, al final, més de nou-centes. Per trobar una cosa similar no hi ha prou d'anar a l'etapa de Nixon i el Watergate, sinó que caldria remuntar-se als

Les manifestacions populars referides a Clinton –a dalt a favor, i a sota en contra– han augmentat molt a partir de les declaracions de Monica Lewinsky davant del fiscal Starr. Però els índexs de popularitat continuen demostrant que l'actual president dels Estats Units encara és ben vist pels seus conciutadans.

ARXIU / EFE

En el cas Monica Lewinsky s'hi han abocat tots

El fiscal independent Kenneth Starr ha estat, i és, el martell inquisidor dels afers sexuals de Bill Clinton. Primer amb el cas Paula Jones i després amb el de Monica Lewinsky.

anys de McCarthy, Hoover, i el comitè del Congrés que es passava el dia buscant comunistes dins els armaris dels nord-americans.

El que es belluga no surt a la foto. De l'equip inicial del govern Clinton, tots ells amics de l'etapa d'Arkansas, més de la meitat han acabat força malament. D'un total de catorze ministres l'any 1992, quatre són o han estat empresonats per afers de corrupció. Tres van ser obligats a dimitir per intentar evitar l'escàndol. I un es va matar en un accident d'aviació mentre tenia un procediment judicial obert, finalment sobresegut. D'això, Clinton en va dir, durant els quatre primers anys —ara ja no diu res— “el govern més net en la història dels Estats Units”.

Tant el president Clinton com el vicepresident Al Gore tenen una investigació pendent iniciada pel ministeri de Justícia per presumpte finançament il·legal de la campanya del 1996, les eleccions més cares de la història del país. Van sortir diners de tot arreu, fins i tot de llocs expressament prohibits per la llei: de governs i empreses estrangeres, de persones que havien estat empresonades, i del lloguer, a dos mi-

Lewinsky és molt més que una dona “fàcil i estúpida”. És el sexe dels àngels, el taló d'Aquil·les de la generació del 'baby-boom'.

lions de pessetes la nit, de l'històric dormitori del president Lincoln, un dels pares fundadors del país.

Efectivament, és cert, els republicans s'han equivocat: quina necessitat havia d'anar a furgar en els afers de la becària Monica Lewinsky?... O en els de la funcionària d'Arkansas Paula Jones?... O en els de la periodista Gennifer Flowers?... O en els de la llarga llista de dones que s'han interposat en la vida privada de Hillary i Bill?...

A tall de conclusió, se m'acut una explicació doble. El marc general faria referència a allò que els experts en diuen les lleis del mercat: Monica Lewinsky ha

estat l'únic escàndol dels molts que ha tingut l'administració Clinton al qual tots els mitjans de comunicació, nord-americans i d'arreu del món, s'han enganxat en sessió contínua, amb càmeres, llums, acció, atrezzo, cafè, copa i cigar. Mònica Lewinsky ven, i tots compren amb alegria, des dels republicans més conservadors, als periodistes més liberals.

El contingut específic seria allò que en política s'anomena la teoria del ventilador, cosa que, traduïda al català vol dir que si no vols caldo, dues tasses: Fa sis anys, set si hi comptem la precampanya electoral del 1991, que l'equip de Bill Clinton qualifica sistemàticament de “bimbo” —en argot nord-americà: dona fàcil i estúpida— totes les senyores i senyoretetes que s'interessen per la vida privada del president. Però en el cas de la becària, el ventilador i la desqualificació no han funcionat. Monica Lewinsky és més que un club i molt més que una “bimbo”. És el sexe dels àngels, el taló d'Aquil·les de la generació del *baby-boom*.

Monica Lewinsky és la primera i única dona que s'ha interposat entre Hillary i Bill. La Casa Blanca, de moment, no ha gosat acusar-la *money for trash*, en el sentit de “viure de vendre difamacions sobre la intimitat”. Com si les “dones fàcils i estúpidas”, els demòcrates, els republicans, els periodistes i el públic en general, no fossin lliures de prestar-se, intercanviar-se, llogar, vendre i comprar, incloent-hi el seu propi cos i els seus respectius costums sexuals, tot seguint, escrupolosament, és clar, les sagrades lleis del mercat.

O, si em demanaven la meua opinió, com si Monica Lewinsky, o qualsevol “dona fàcil i estúpida”, no tingués dret a una vida privada i a un respecte de la seva intimitat, com a mínim, similar al que el president dels Estats Units no para de reclamar per a ell mateix.

Joan Nogués